

Jie'llellemviõkk - kōõskōs
Eallinfápmoguovddáš
Eellimvyeimikuávdáš

SÁMEGIELA RIEKTATVUOHTA GALBEMIS

Anára guvllolaš galbema oppalašplánat

Ovdanbuktinvejolašvuohta

Cuoŋománnu 2026

Gáldu: M.Marjomaa

Geaidnojohtolaga galbema plánen

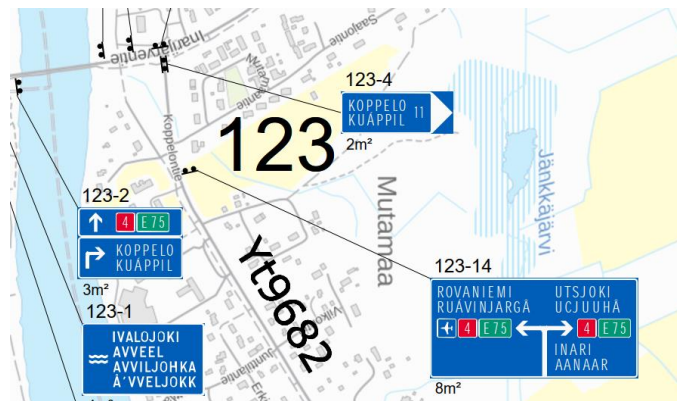
Guovlluguovdasaš galbenplánen

Jie'ilemviõkk-kõõskõs
Eallinfápmoguovddáš
Eellimvyeimikuávdáš

Geaidnojohtolaga galbema plánen

- Galbema ulbmilin lea galbemiid jotkkolašvuotta ja ovttalágánvuotta, johtolatdorrvolašvuotta ja geaidnofierpmi lađastallan.
 - Mearkkat galget leat johtolatdorrvolašvuoda oaidninvuogis áiccadahttit ja logahahttit.
 - Galbejuvvon čuozáhagaid mearri lea ráddjejuvvon, vai biilavuoddji sáhttá olahit mearkkaid logahahttivuoda ja mearkkat eai sáhte dagahit oaidnínáruid.
- Mánngga mearkkas stuorit deakstasturrodas sihke mearkka olgguldas hámi čielggasmahttin buorida mearkkaid fuobmáma ja johtolatdorrvolašvuoda.
 - Deakstasturrodas váikkuha dávvalsturrodahkii, dakko bakte galbejuvvon čuozáhagaid mearri lea rájálaš.

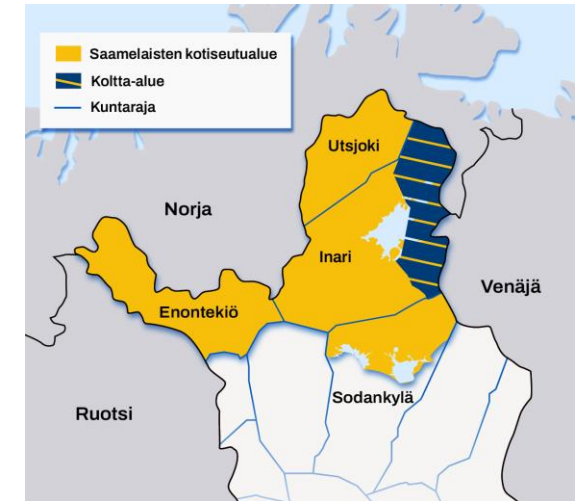

Gáldu: Geaidnojohtolaga galbema plánen, Anára.

Nammaráju riektatvuohhta

davvisámegiella, anárašgiella ja nuortalašgiella

- Davvi-Soađegili (Vuohčču ja Porttipahta), Anára, Ohcejoga ja Eanodaga guovlluin galben gáibida sámegiela riektatvuoda ja áigedássásašvuoda dárkkisteami ja dievasmahttima.
- Sámegiela riehtačállimis sáhttet leat dálá áigge váilevašvuodát, iige suomagielalaš galbbain soaitte leat vealttakeahtta váldojuvvon vuhtii sámegiella.
- Galbema sámegiella dievasmahttojuvvo aktiivvalaččat ruhtadeami olis, mii sáhtta oasistis gáibidit sierraruhtadeami Jodáhatvirgedoaimmahagas.
- Juos joga čujuheaddji mearkka sajádatbáikki guovllus hubmojuvvojit eanet sámegielat ovttáigásaččat, mearkkas sáhttet adnojuvnot eanet sámegielat (guovllu gielat).
- Eará oahpistanmearkkain ii dábálaččat leat vejolašvuohhta ovdanbuktit go ovttá sámegiela hávális.
- Sámegiela guovlluin mearkkain adnojuvvon giella dárkkistuvvo dáhpáhusguovdasaččat ja sámegiella dehe sámegielat, mat adnojuvvojit mearkkain.
- **Sámi giellaráđdi** mearrida mii sámegielaid galgá leat mearkkas vuosttažin Sámegiela doaimmahaga ovdanbuktimis.
- Sámegiella dievasmahttojuvvo mearkkaid ođasteami olis, agoartaid olis, sierra ollahuhttinprográmma dehe fáddáruhtadeami bakte.

Gáldu: Sámdiggi

Rollat galbenplánaide laktásettiin

Guovlluguovdasaš galbenplánen

Rollat galbenplánaide laktásettiin

Traficom

Mearkkaid atnuprinsihpat, ivnnit, dovddaldagat, deavsttat ja deakstasturodagat vuodđuduvvet Traficomi mearrádusaide johtolatstivrenbierrgasiid ivnniin, ráhkadusain ja mihtuin.

Jođáhatvirgedoaimmahaga

Jođáhatvirgedoaimmahaga ovddasvástádussan lea oktilis eatnanluottaid/-geainnuid galbema rávven oba Suoma johtolatortnega doaimmivuoda oassin.

Eallinfápmoguovddáš

Eallinfápmoguovddášis lea ovddasvástádus plánenmuttuid galbenplánaid guovlluguovdasaš ollahuhttimis sihke galbema bajásdoallamii. Sámi giellaráđi ovttasbarggu guovddášis sámegeiela riektatvuolta galbenplánaid ja oahpistanmearkkaid ollahuhttimis.

Sámi giellaráđi

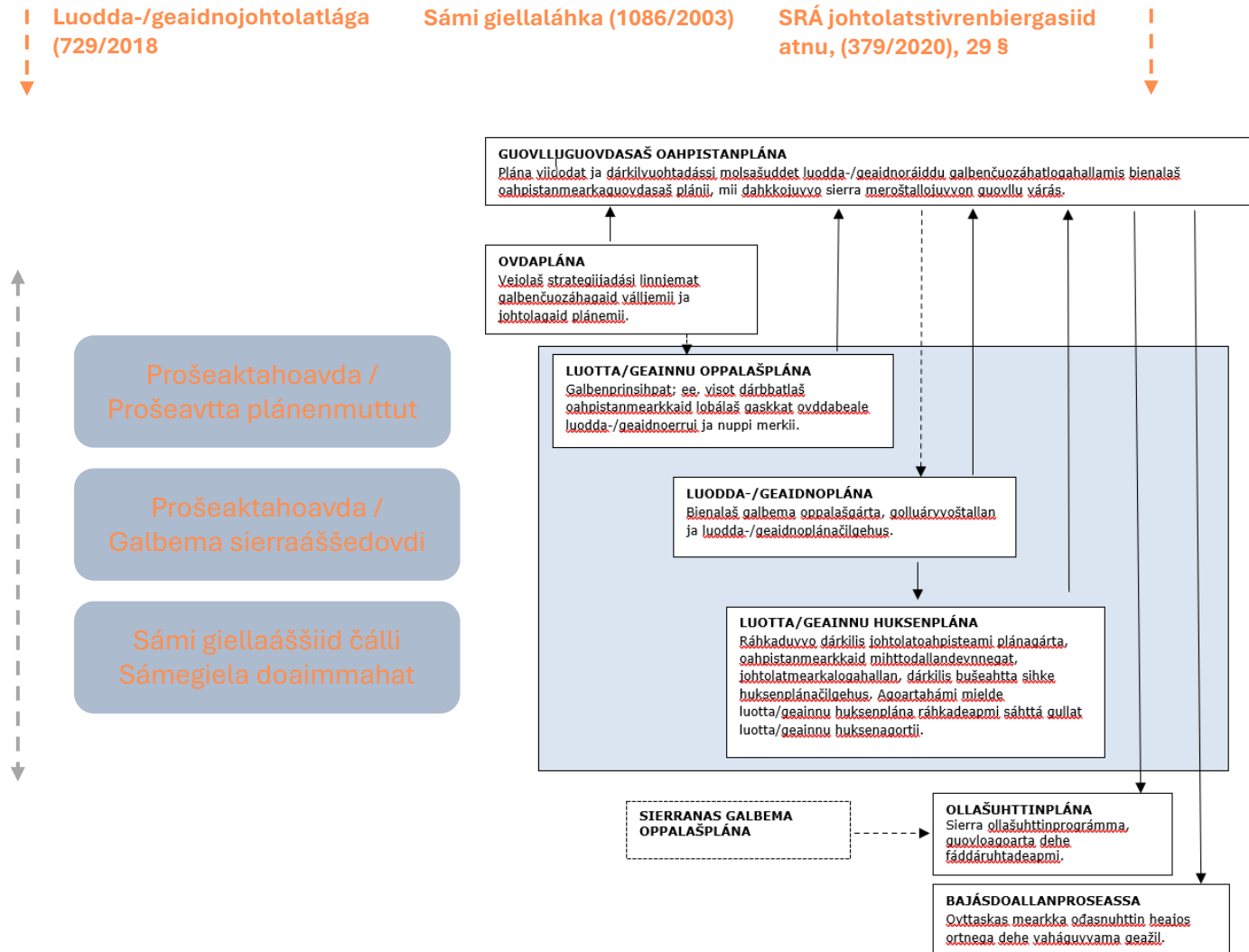
Sámegeiela doaimmahat meroštallá ja ovdanbuktá galbenvuloš sámi nammaráju, sámegeiela/-gielat, giellaortnega sihke das lea ovddasvástádus ságastallamis sámiid ruovttuguovllus. Sámi giellaráđi dohkkeha sámegeiela riektatvuoda.

Dárkkistanproseassa Sámeigiella sierra plánendásiin

Luodda-/geaidnojohtolatlága
(729/2018)

Sámi giellaláhka (1086/2003)

SRÁ johtolatstivrenbiergasiid
atnu, (379/2020), 29 §

Válddus:Giellagaskavuodat

”Sámiid ruovttuguovllus johtolamearkkain adnojuvvo suomagiella lassin sámeigiella. Sámeigielain dárkkuhuvvojit golbma sámeigiella, mat hubmojuvvojit

Suomas: anárašgiella, nuortalašgiella ja davvisámeigiella. Sámiid ruovttuguvlui gullet Eanodaga, Anára ja Ohcejoga gielddat sihke Sámi bálgesa guovlu, mii lea Soađegili davveoasis.

Johtolamearkkain suomagiella lassin geavahuvvon sámeigiella vállejuvvo mearkka sajádatbáikki mielde. Dáhpáhusguovdasaččat, báikenammagalbbain sáhttet Anára gielddas suomagiella lassin adnojuvvo eanet sámeigielat ovttáigásaččat, juos mearkka čadahahttuvuohta lea vejolaš teknihkalaččat ja ipmirdahtti ládje ja maid válldojuvvo vuhtii johtolatorvvolašvuotta. Nammaráju riektatvuotta, mii geavahuvvo, ja rivttes sámeigiel čállinhápmi sihkarastojuvvo Sámedikki Sámeigiella doaimmahagas.”

Válddus: Luodda-/geaidnojohtolaga galbema plánen

Jie'ilemviokk-kõõskõs
Eallinfápmoguovddáš
Eellimvyeimikuávdáš

SÁMEGIELA RIEKTATVUOHTA GALBEMIS

**Giitu
min ovttasbarggu ovddas.**

Ovdanbuktiinvejolašvuohta